

Dosarul nr.2r-348/20

Prima instanță: Judecătoria Ciocana, mun.Chișinău (jud. S. Suvac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I.Țurcan)

DECIZIE

29 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Raisa Udovicenco,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Raisei Udovicenco, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Galsam-Service”, în proces de insolvență, cu privire la declararea nulității contractului de investiție și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 05 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea depusă de Raisa Udovicenco cu privire la repunerea în termen de declarare a apelului și s-a restituit apelul declarat de Raisa Udovicenco,

c o n s t a t ă:

La 26 februarie 2016, Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni (în continuare BC „Moldindconbank” SA) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Raisei Udovicenco, intervenient accesoriu SRL „Galsam-Service” solicitând declararea nulă a contractului de investiție nr.08/01-622 din 08 noiembrie 2013, încheiat între SRL „Galsam-Service” și Raisa Udovicenco, încasarea de la Raisa Udovicenco a taxei de stat în sumă de 20628, 23 de lei.

Prin hotărârea din 27 iunie 2016 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău, s-a admis cererea de chemare depusă de BC „Moldindconbank” SA și s-a declarat nul contractul de investiție nr. 08/01-622 din 08 noiembrie 2013 încheiat între SRL „Galsam-Service” și Raisa Udovicenco; s-a încasat de la Raisa Udovicenco în beneficiul BC „Moldindconbank” SA cheltuielile suportate în legătură cu plata taxei de stat în sumă de 20628,23 de lei.

La 26 februarie 2020 și la 04 martie 2020, Raisa Udovicenco a înregistrat două cereri prin care și-a exprimat dezacordul cu hotărârea pronunțată.

Ulterior, la 06 aprilie 2020, prin intermediul poștei electronice (f.d.77), Raisa Udovicenco a depus cerere prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de apel, motivând că nu a fost informată despre ședințele de judecată desfășurate. La fel, a solicitat scutirea integrală de la plata taxei de stat, deoarece are un salariu mic și probleme financiare în familie.

Prin încheierea din 05 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de Raisa Udovicenco cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul declarat de Raisa Udovicenco împotriva hotărârii din 27 iunie 2016 a Judecătorei Ciocana, mun.Chișinău, din motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 18 mai 2020, Raisa Udovicenco a depus cerere împotriva încheierii din 05 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, motivând că a constatat că s-au admis încălcări din partea tuturor, care nu le cunoaște, la fel, greșelile sale nu le cunoaște, deoarece din anul 2013 până în anul 2020 s-a adresat la trei administratori care au ignorat-o permanent și au indus-o în eroare referitor la întrebările sale despre apartament și banii săi în sumă de 31400 de euro. Contractul de investiție a fost anulat, motiv pentru care nu are nimic.

Copia recursului declarat a fost expediat în adresa intimaților la 15 iulie 2020, conform scrisorii de însoțire (f.d.90) și a fost recepționată la 21 iulie 2020 de către BC „Moldindconbank” SA, conform avizului de recepție (f.d.92).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 05 mai 2020, iar Raisa Udovicenco a declarat recurs la 18 mai 2020, ceea ce denotă că recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Raisa Udovicenco și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldindconbank” SA împotriva Raisei Udovicenco, intervenient accesoriu SRL „Galsam-Service”, în proces de insolvență, cu privire la declararea nulității contractului de investiție și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost pronunțat la 27 iunie 2016 (f.d.50).

Deși, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat în lipsa pârâtei Raisa Udovicenco, Colegiul accentuează că prima instanța a expediat în adresa Raisei Udovicenco din mun.Chișinău, str. XXXXX, copia dispozitivului hotărârii judecătorești la 27 iunie 2016 cu scrisoare recomandată (f.d.52), în temeiul art. 236 alin. (4) Cod de procedură civilă, conform căruia participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

Aici Colegiul notează că corespondența a fost restituită instanței cu mențiunea „nereclamat” (f.d.56-57).

Concomitent Colegiul notează că în rezultatul interpelării efectuate de către prima instanță, ÎS „CRIS „Registru” a comunicat că Raisa Udovicenco nu are înregistrat domiciliul pe teritoriul Republicii Moldova, ultima radiere fiind efectuată la cererea proprietarului locuinței în data de 18 decembrie 2013 de la evidență de la adresa din mun.Chișinău, str. XXXXX (f.d.34), adresa indicată și în contractul de investiție nr.08/01-622 din 08 noiembrie 2013 (f.d.11-15)

Respectiv, prima instanță a efectuat citarea publică prin prisma art. 108 Cod de procedură civilă pentru ședința de judecată din 20 iunie 2016 (f.d.39-40).

Subsecvent, nu poate fi reținută afirmația recurente precum că nu a cunoscut despre ședințele de judecată desfășurate, în situația în care instanța a întreprins măsurile necesare de înștiințare a părților, precum și ședințele de judecată și dispozitivul hotărârii judecătorești au fost publicate pe portalul instanței de judecată.

La acest capitol, Colegiul apreciază ca fiind justificată constatarea instanței de apel precum că în circumstanțele în care situația financiară a SRL „Galsam-Service”, în proces de insolvență, era mediatizată pe larg, iar imobilul în care se afla apartamentul la care pretinde, de asemenea, face obiectul unui litigiu de amplasare, Raisa Udovicenco nu era lipsită de dreptul de a se interesa și cunoaște despre litigiul la care este parte. Or, părțile nu au adus argumente referitor la data când ar fi aflat despre existența litigiului, precum și care ar determina repunerea în termenul omis.

Totodată, prin cererea înregistrată la 21 februarie 2020 la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, Raisa Udovicenco a solicitat eliberarea hotărârii nr. 2-657/16, în cauza BC „Moldinconbank” SA vs Raisa Udovicenco, primită la 24 februarie 2020, conform mențiunii (f.d.69).

În atare împrejurări, având în vedere că recurenta nu a motivat când a aflat despre existența litigiului și ce a împiedicat-o de a afla anterior, instanța de apel a fost în situația de a aprecia critic argumentul recurente în sensul justificării omiterii termenului, având în vedere data luării cunoștință de hotărârea primei instanțe.

De altfel, cererile prin care și-a exprimat dezacordul cu hotărârea primei instanțe au fost înregistrate la 26 februarie 2020 și 04 martie 2020, iar cererea de repunere în termenul pentru declararea apelului a fost depusă la 06 aprilie 2020, aspect accentuat și de instanța de apel.

În consecință, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel precum că argumentele apelantei nu pot constitui temei de repunere în termenul de declarare a apelului, având în vedere că termenul a fost omis din motive imputabile apelantei/recurente.

Astfel, instanța de apel a concluzionat întemeiat în privința respingerii cererii Raisa Udovicenco de repunere în termenul de declarare a apelului, motiv pentru care a dispus restituirea ca fiind depusă în afara termenului legal a cererii de apel înaintată împotriva hotărârii din 27 iunie 2016 a Judecătoria Ciocana, mun.Chișinău, or, instanța a refuzat repunerea în termen.

De altfel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În altă ordine de idei, Colegiul accentuează că în virtutea art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte

persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 Cod de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, în redacția în vigoare și la data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești, statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Corelând normele de drept procedural citate *supra* cu situația de fapt, Colegiul iterează că instanța de apel corect a reținut că nu este justificată omiterea termenului de procedură privind declararea apelului.

Subsecvent, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată ipoteza instanței de apel precum că apelanta a exercitat calea de atac, apelul, în afara termenului prevăzut de art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Cu referire la argumentele recurente privind pretinsele greșeli comise, inclusiv de ea, care nu le cunoaște, precum și că în perioada anilor 2013-2020 s-a adresat la trei administratori care au ignorat-o și au indus-o în eroare referitor la întrebările sale despre apartament și banii săi, Colegiul menționează că anumite confirmări în acest sens recurenta nu a prezentat, afirmația fiind doar declarativă.

Concomitent, Colegiul accentuează că legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții.

De altfel, prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

În corolar, pornind de la lipsa unor încălcări de ordin procedural sau de altă natură, care ar determina casarea încheierii contestate, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului și restituirea apelului ca fiind declarat în afara termenului legal, or, instanța de apel a refuzat repunerea în termen.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate denotă că recurenta a neglijat posibilitatea de valorificare în termen a drepturilor procedurale.

Dealtfel, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Raisa Udovicenco.

Se menține încheierea din 05 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Raisei Udovicenco, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Galsam-Service”, în proces de insolvență, cu privire la declararea nulității contractului de investiție și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat